

5. Мікроекономіка: початковий рівень. – Режим доступу: https://www.udemy.com/microeconomics_ua/
6. Змішане навчання: рецепти – просто та смачно! – Режим доступу: <https://blendedlearning.teachable.com/p/blendedlearningrecepies>
7. Як створити онлайн-курс на платформі OneNote ClassNotebook. – Режим доступу: <https://www.udemy.com/onenote-classroom/>
8. Онлайн-платформаBleandedLearningClub<https://blendedlearning.teachable.com/>
9. Інновації в бізнес-освіті: інформаційна платформа. – Режим доступу: <https://www.facebook.com/ibecon/>
10. Активні громадяни. – Режим доступу: <http://www.britishcouncil.org.ua/active-citizens>
11. Ресурсний центр зі сталого розвитку при Державному вищому навчальному закладі «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». – Режим доступу: http://kneu.edu.ua/ua/science_kneu/sn/rcsr/

Грицаєнко Г.І.

кандидат економічних наук, доцент

Грицаєнко М.І.

кандидат економічних наук, старший викладач

Таврійський державний агротехнологічний університет

Місце соціальних інвестицій у розвитку соціального капіталу

Ефективне функціонування економіки потребує пошуку нових можливостей і ресурсів, одним з яких сьогодні стає соціальний капітал. Він створюється у соціальній сфері, розвиток якої потребує нового підходу до соціального інвестування – головного інструменту соціальної відповідальності на всіх рівнях.

Дослідженням питань соціального капіталу в різні роки займалися Г. Беккер, П. Бурдьє, Н. Корж, Дж. Коулмен, Д. Норт, Р. Патнем, Н. Пачева, М. Туган-Барановський, Ф. Фукуяма; Л. Дж. Ханифан; О. Шпикуляк та багато інших. Проблеми соціальних інвестицій вивчали О. Веретенникова, К. Волощук, З. Галушка, В. Кужель, Л. Мельничук, В. Надрага, О. Черних, Б. Язлюк та інші. Але залишаються недопрацьованими питання впливу соціальних інвестицій на формування соціального капіталу, чим обумовлюються актуальність обраної теми досліджень и мета статті.

Ключовим ресурсом ефективного функціонування економічної системи в сучасних умовах є соціальний капітал, сутність якого проявляється у сукупності здатних приносити дохід зв'язків та соціально-економічних відносин, які виникають у певній соціальній мережі на основі існуючих норм та довіри.

Соціальний капітал характеризується багатьма складовими, одним з яких є рівень довіри, який сформувався у суспільстві. Нами проаналізовані дані національних щорічних моніторингових опитувань 1992-2016 рр. [6] про динаміку відповідей респондентів на твердження: «Нікому не довіряти – найбезпечніше». Так, у 2016 р. з цим твердженням погодились 35,1% респондентів, не погодились 12,5%, більше половини опитуваних відповіли «не знаю», та 0,3% не надали відповіді. Порівняно з 1992 р. відсоток респондентів, які висловилися за тотальну недовіру в суспільстві, зменшився на 11,6 в.п., але й тих, хто був не згоден із запропонованим твердженням, також поменшало майже на третину (на 28 в.п.). В той же час відсоток тих, хто сумнівається в однозначній відповіді, зріс майже на 40 в.п., причому стрибкоподібне зростання спостерігалось у 2014 р. Вважаємо, що в суспільстві намітилися неминучі зміни щодо рівня взаємної довіри, хоча відбуваються вони дуже повільно.

Дані опитування свідчать про кризу тотальної особистісної та інституціональної недовіри в українському суспільстві. Вважаємо, що одним зі шляхів подолання існуючої проблеми, покращення ситуації є систематична робота з розвитку соціального капіталу, одним з головних чинників

формування якого становляться соціальні інвестиції – інвестиції, які спрямовуються на розвиток об'єктів соціального середовища.

Поняття «соціальні інвестиції» та «соціальний капітал» мають щільний взаємозв'язок. Соціальні інвестиції сприяють створенню та збільшенню соціального капіталу, і, навпаки, соціальний капітал активізує процеси соціального інвестування. Вважаємо, що в розвитку соціальних інвестицій і соціального капіталу на нанорівні (соціальний інвестор – індивід) велика роль належить освіті та вихованню, в тому числі вищій освіті [3]. Стимулом для корпоративних благодійників на мікрорівні (соціальний інвестор – підприємство) могли би стати податкові пільги – внесення витрат бізнесу на соціальні програми до переліку витрат, що знижують базу оподаткування з податку на прибуток. Формуванню соціального капіталу на мезорівні (соціальний інвестор – орган регіональної влади) сприятиме створення об'єднаних територіальних громад [1, 2]. На макрорівні (соціальний інвестор – держава) необхідні розробка та реалізація державної політики, спрямованої на більш високу продуктивність та зайнятість, кращі показники здоров'я, соціальну інтеграцію, вищу якість життя населення. На мегарівні (соціальні інвестори – міждержавні фонди і організації) необхідне вироблення обґрунтованої стратегії ефективної взаємодії міжнародних донорів та урядових структур.

Ефективна взаємодія міжнародних організацій, урядових структур, представників бізнесу і громадянського суспільства в цілому потребує розробки стратегії соціального інвестування, що є перспективою подальших наукових досліджень, які матимуть вагоме значення для реалізації структурних реформ та забезпечення сталого розвитку України.

Список використаних джерел:

1. Грицаєнко М. Місце соціального капіталу в формуванні та об'єднанні територіальних громад / М. Грицаєнко // Бізнес Інформ. – 2017. – №8. – С. 116-123;
2. Грицаєнко М. Соціальний капітал територіальних громад та їх об'єднань

- [Електронний ресурс] / М. Грицаєнко // Електронне наукове видання з економічних наук «Modern Economics». – 2017. – №4. – С. 63-74. – Режим доступу : <https://modecon.mnau.edu.ua/social-capital-of-territorial-communities-and-their-associations/>;
3. Грицаєнко М. Роль ВНЗ у формуванні соціального капіталу регіону / М. Грицаєнко // Економіка та суспільство. – 2017. – Вип. 8. – С. 129-136;
 4. Мельничук Л. Сутність та значення соціальних інвестицій. / Л. Мельничук // Глобальні та національні проблеми економіки: електронне наукове фахове видання. – 2016. – Вип. 11. – С. 434–437;
 5. Українське суспільство 1992–2016. Стан та динаміка змін. Соціологічний моніторинг. / За ред. д.ек.н. В.Ворони, д.соц.н. М.Шульги – К.: ІС НАН України, 2016. – 546 с.;
 6. Morel N. A European social investment strategy? / Nathalie Morel, Bruno Palier, Joakim Palme // Perspectives on Europe. – 2011. – vol. 41 (2). – pp. 40-46.

Дем'янчук О.О.

*К.е.н., доцент кафедри політичної економії
ДВНЗ “Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана”*

Заощадження для інновацій в соціальному підприємництві

Інновації у підприємництві мають базуватися на заощадженнях.

Чинниками заощадження підприємств є: величина валової доданої вартості та валового прибутку, які створюються на стадіях виробництва (із-за незадовільного господарювання підприємства можуть втрачати необхідні ресурси для заощадження ще на стадіях виробництва); розмір доходу від власності (це перспективний ресурс заощадження, пов'язаний з поліпшенням процесу управління підприємствами); стан господарювання та управління на підприємствах, у тому числі рівень “тінізації” діяльності підприємств; розміри